

Arbejdsbetingede fosterskader

Arbejdsskadestyrelsen har haft indtryk af en betydelig underrapportering af arbejdsbetingede fosterskader. I et forsøg på at revurdere terminologi og indhold i lovgivningen blev der nedsat en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi og Dansk Pædiatrisk Selskab. Arbejdsgruppen holdt møde den 28. februar 2001.

Juridisk er der pligt til at anmelde lidelser hos børn, hvor årsagen *formodes at kunne være betinget af* påvirkninger i forbindelse med moderens arbejde. Ifølge "Bekendtgørelse om fortegnelse over erhvervs sygdomme gruppe H", godkendes følgende grupper, hvis ikke der foreligger anden oplagt årsag til skaden:

1. *Infektioner*: CMV, Hepatitis B, Herpes Simplex Virus, HIV, Listeria, Parvovirus B-19, Rubella, Toxoplasmose, og Varicella Zoster Virus
2. *Kemiske stoffer*: Metylkviksølv, bly, PCB
3. *Andre skadelige påvirkninger*: radioaktiv stråling, ekstrem fysisk arbejdsbelastning (præterm fødsel)
4. *Fysiske traumer*: ulykker og vold (præterm fødsel)

Andre påvirkninger kan også godkendes som arbejdsbetingede skader, hvis der er en stærk sammenhæng. I praksis vil det sige at der skal være dokumentation for mere end en fordoblet risiko for den pågældende skade ved en given eksponering. Det kunne for eksempel dreje sig om medfødte misdannelser efter erhvervsmæssig eksponering for teratogene stoffer.

Anmeldelsen skal ske så tidligt som muligt, blot på mistanken. Kvinden skal være indforstået med anmeldelsen og hendes arbejdsgiver vil blive kontaktet, hvilket potentielt kan give problemer, specielt hvis skaden ikke bliver anerkendt. Erstatning vil kun blive tildelt, hvis barnet er i live og har en varig skade eller betydelig forbigående lidelse.

Det var ikke arbejdsgruppens opfattelse, at der foregår en betydende underrapportering - specielt ikke i relation til præterm fødsel. Selvom der er godt 2000 børn, der fødes for tidligt om året i Danmark, er langt den største del af disse med stor sandsynlighed betinget af komplikationer uden relation til den gravides arbejde. Alene med udgangspunkt i det forhold at mere end en femtedel af mødrene ikke har været i arbejde på det tidspunkt, hvor eksponeringen er relevant. Gravide med belastet arbejde bliver også i vid udstrækning omplaceret eller fraværsmeldte, og endelig er en stor del sygemeldte af anden årsag. Der kan dog sagtens være tilfælde, hvor man ikke har været opmærksom på anmeldelse, for eksempel kongenit CMV infektion, hvor moderen har arbejdet i en børneinstitution.

Arbejdsgruppen har udarbejdet forslag til forbedringer i bekendtgørelsen, og Arbejdsskadestyrelsen vil sørge for at tilsende anmeldelsesblanketter og vejledning til føde- og neonatalafdelinger.

Tine Brink Henriksen, Gorm Greisen, Ester Garne

(Udsendt af DPS 26.11.2001. Udsendt på DPS Web 11.12.2001)